

„Ako želite mir, pripremite se za rat” (Rusija, Ukrajina, NATO, EU)

Opšti pregled pozadine i geopolitičkog rivalstva koje je dovelo do sadašnje eskalacije sukoba u Ukrajini (februar 2022.)

Ovo je prevod teksta „Si vis pacem para bellum – Wer Frieden will rüste sich zum Krieg (Platon, Cicero, Russland, Ukraine, NATO, EU)” koji je napisala *Grupa protiv kapitala i nacije* (Gruppen Gegen Kapital Und Nation), a koji je objavljen 21. februara, dva dana pre početka ruske invazije.

„Ko razgovara, ne puca”, tvrdi nemačka ministarka spoljnih poslova, Analena Berбок. To vam možda uliva sigurnost, pošto nikada do sada nije održano toliko sastanaka i video konferencija između visokih predstavnika država širom sveta kao u proleće 2022. godine. Međutim, veza između diplomatije i rata je potpuno drugačija u odnosu na ono što gospodari i gospodarice rata na vlasti tvrde. Diplomatski, oni govore jedni drugima šta žele i definišu crvene linije zbog kojih bi, u slučaju da ih neko pređe, bili spremni da uđu u rat.

Ovaj tekst se dotiče razloga zbog kojih se Rusija, Ukrajina i NATO zemlje pripremaju za rat. Tim povodom, nije nužno da tražimo neke skrivene interese iza kulisa, već možemo u potpunosti da se oslonimo na izjave zvaničnika. One nam pružaju sve ono što je važno da razumemo uzroke sukoba. Naravno, moramo da napravimo razgraničenje između onoga što glavešine država govore između sebe, i onoga što se prenosi građanima. U okvirima propagande svake države, sve što možemo da čujemo je da neprijateljski tabor laže i vara, te da je agresor, pa je samim tim i „zao”. Međutim, to nam ne govori ništa o ratu, osim da je „naša” država „dobra” i nema izbora

osim da „reaguje” pripremama za rat ili čak otpočinjanjem rata, iako to ne bi želela. Za mnoge ljude, tako izgledaju moralna opravdanja zbog kojih daju potporu svojoj državi, demonizuju ostale, i svesno prihvataju nadolazeće ekonomske krize, ili se čak i nude kao topovsko meso za ratnu mašineriju.

Ovaj tekst se tek usputno dotiče ovih opravdavanja rata. Koristimo priliku da vas zamolimo da na kratko zaobiđete pitanje toga ko je dobar ili loš, i zapitate se: šta se dešava? Nakon toga, možete da se vratite razmatranju za koga vi lično navijate, s tim da je naša preporuka da ne navijate ni za koga.

Šta zahteva Rusija, šta zahteva Zapad?

Protagonisti govore šta međusobno zahtevaju jedni od drugih. Ove zahteve i odgovore na njih ćemo odmah izlistati, kako bismo dobili obrise svih onih tema koje imaju bitnu ulogu, ali i kako bismo razjasnili da nijedan od tih zahteva nije novi, nego je već duže vreme u igri. Ovo je važno istaći, jer to objašnjava činjenicu da potencijalni uzroci rata leže negde mnogo dublje u odnosu na događaje koji se tiču samo proleća 2022.

Rusija zahteva:

- Okončanje širenja NATO pakta ka istoku. Dovoljno je da Ukrajina ne postane članica NATO-a, ali ovaj zahtev se tiče i Gruzije, Moldavije, Švedske i Finske.
- Sprovođenje Sporazuma iz Minska; pre svega u vidu direktnih pregovora sa separatistima na istoku Ukrajine i obezbeđivanja autonomije. Zapad mora da izvrši pritisak na Ukrajinu da se Sporazum sprovede.
- Prestanak naoružavanja Ukrajine od strane zapadnih sila.
- Prestanak naoružavanja drugih istočnoevropskih članica NATO-a, kao i održavanja vojnih vežbi.
- Konkretno, zahteva se sprečavanje raspoređivanja oružanih sistema u državama članicama NATO pakta iz

Istočne Evrope, uz optužbe da se time krše pređašnji sporazumi.

Sve to je sažeto u okvirima zahteva Rusije za bezbednosne garancije. Pored toga, postoje zahtevi koji se odnose i na formu:

- Rusija zahteva direktne pregovore sa SAD (umesto samo s Nemačkom ili Francuskom).
- Rusija zahteva direktne pregovore s NATO-om, umesto, na primer, u okvirima Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj.

Zahtevi Zapada koji se tiču Rusije, odnosno kako Zapad reaguje na gorepomenute zahteve:

- Nastavak „politike otvorenih vrata“: u slučaju da država želi da postane članica NATO-a i drugi članovi NATO-a na to pristanu, ona može postati članica.
- Rusija bi morala da prizna pravo naroda na samoopredeljenje, što znači i povlačenje ruskih trupa sa Krima, sa istoka Ukrajine, kao i iz Gruzije (iz ruske tačke gledišta: Abhazija i Južna Osetija) i Moldavije (iz ruske tačke gledišta: Pridnjestrovlje).
- Prestanak ruskih vojnih manevara u blizini istočnoevropskih država.
- Konkretno, zahteva se prekid pozicioniranja određenih ruskih oružanih sistema na granicama s državama Istočne Evrope koje su članice NATO-a, uz optužbe da se time podrivaju pređašnji sporazumi

Kao što smo već naglasili, nijedan od ovih zahteva Rusije ili NATO-a nisu novi. Sukobljene strane se prepucavaju na ovaj način već godinama. Jedna stvar koja se sada menja je to što su SAD, odnosno njihov novi predsednik, počele direktnije da se obraćaju Putinu tim povodom, bez naznaka da su spremne za kompromis.

Sve strane tvrde da ne žele rat – ali pretnje pršte na sve strane

Rusija: „Ne želimo rat, to nam sad uopšte ne treba.”

Ruski ambasador pri Ujedinjenim Nacijama je citiran u nemačkim novinama Handelsblat, 1. februara 2022:

„Rusija ne želi da započne rat s Ukrajinom, čak i ako bezbednosni zahtevi upućeni NATO-u i SAD ne budu uslišeni”, rekao je njihov ambasador pri UN. „To odmah mogu da otpišem”, rekao je u Njujorku predstavnik Rusije pri UN, Vasilij Nebenzija, a prema agenciji Interfaks. Čak i ako bezbednosni pregovori o bezbednosti na tlu Evrope propadnu, neće doći do upada Rusije na teritoriju Ukrajine, tvrdi on. Nebenzija je optužio SAD na sastanku UN u ponedjeljak da pokušava da izazove rat u Evropi. Rusija smatra da je ugrožena naoružanjem SAD i NATO-a, i zbog toga zahteva veće bezbednosne garancije. U isto vreme, državni vrh u Moskvi ne isključuje moguću vojnu intervenciju u okviru konflikta na istoku Ukrajine u slučaju da Kijev pokuša silom da zauzme otcepljene teritorije u Donbasu. Rusija bi mogla da izvrši invaziju, vodeći se politikom zaštite sopstvenih građana na tom području.

Ruski ambasador pri UN tvrdi da zahtevi Rusije upućeni NATO-u nemaju nikakve veze s ratnim pretnjama, samo da bi završio rečenicu sa *ali*. Pošto zvanični Kijev vrši vojne akcije protiv otcepljenih istočnih pokrajina Ukrajine – Donjecke narodne republike i Luganske narodne republike (DNR / LNR), Rusija je sebi dala dovoljno fleksibilne razloge za ulazak u rat; jasno je da vlada u Kijevu ima za cilj da ponovo stavi pod svoju kontrolu otcepljene oblasti, i zato gomila vojsku na granici i ulazi u novu turu vojnog naoružavanja. Jasna je činjenica da se u međuvremenu sve vreme vodi rat na frontu u okvirima ukrajinskih granica.

Imajući to u vidu, Rusija zaista jeste zapretila ratom. Rusija

u bilo kom trenutku može da kaže da Ukrajina sprovodi vojnu operaciju protiv DNR / LNR: vrlo je jasno da je Moskva uzela sebi za pravo da sama odgovori na ovo pitanje. Rusija je to mogla da predstavi kao činjenicu i pre nekoliko godina, a takođe može da donese tu odluku za dve nedelje ili za godinu dana.

Povezujući zahteve upućene NATO-u s ovom prilikom za ulazak u rat, koja može da se tumači vrlo fleksibilno, Rusija stavlja do znanja Zapadu: reagujte na naše zahteve, inače ćemo biti tako slobodni da drastično promenimo situaciju u Ukrajini, i to ne samo posredno, dostavljanjem oružja separatistima, već i direktno, vojnom moći Rusije.

Ukoliko Rusija oseća da na granicama DNR / LNR postoji prevelika vojna aktivnost Kijeva (ili ukoliko se ruski zahtevi upućeni NATO-u i dalje ignorišu), Rusija ima nekoliko opcija: intenziviranje naružavanja otcepljenih regiona, slanje najamničke vojske ili čak i sopstvenih vojnika. Zauzvrat, ako Kijev iskoristi to kao povod za povećanje intenziteta vojnih aktivnosti, Rusija bi mogla da objavi rat zapadnom delu Ukrajine (ili vojno da spreči vlasti u Kijevu da pomeraju trupe), čime ne bi bila anektirana čitava Ukrajina, ali bi se finaliziralo *de facto* odvajanje njenih istočnih pokrajina.

S druge strane: mogu da ne urade baš ništa, završe velike vojne manevre u blizini Ukrajine, i ponove sve to isto za tri meseca ili šest meseci. Na taj način, Rusija bi držala NATO kao na iglami, zadržavajući mogućnost da napravi taj prelaz u svakom trenutku ili da koristi tenziju kako bi igrala na kartu povećanja postojećih razlika unutar NATO-a, o čemu ćemo više reći uskoro.

[NATO](#): „Ne tražimo kavgu.”

Dakle, ni NATO ne želi rat, ali izraženo želi da se „brani”, i to krajnje proaktivno. Međutim, i tu se pokazuju razlike koje postoje između NATO članica.

Niko ne želi da napadne Rusiju *trenutno*. Ali SAD, Poljska i države Baltika ozbiljno rade na naoružavanju Istočne Evrope, uključujući tu i nove članice NATO-a, tako da u jednom trenutku mogu da se izvuku iz nuklearne pat pozicije s Rusijom, i započnu rat u kom bi realno mogli da pobeđu zahvaljujući moćnijim sistemima naoružanja, bez prevelike kolateralne štete. Sve države EU rade na tome, ali neke od njih su opreznije od drugih; i o tome ćemo više reći u nastavku.

Ukrajina je zadovoljna što je naoružavaju njeni potencijalni budući NATO partnerim. SAD, Velika Britanija i države Baltika su spremne da pomognu. Neke druge države su opreznije; još jednom, više u nastavku teksta.

Ali pozicija NATO-a je jasna: oni neće direktno da intervenišu kao podrška Ukrajini u slučaju ruske vojne operacije. Ako bi Ukrajina sutra postala veće bojno polje nego što već jeste, onda je samo jedna stvar zagarantovana: stroge ekonomske sankcije protiv Rusije uz pretnju ekonomske „atomske bombe“: isključenje iz SWIFT sistema, to jest iz sistema međunarodne trgovine sa sedištem u Briselu, preko kog se odvijaju sve bankarske transakcije globalno. Rusija bi tako u sekundi bila isključena iz svih sistema međunarodne trgovine.

Što se tiče ekonomskih sankcija, one se pre svega tiču same Evrope. U tom smislu, neke države i dalje oklevaju, naročito Nemačka, imajući u vidu projekat gasovoda Severni tok 2. Mnogo toga zavisi od disciplinovanja previše opreznih NATO partnera od strane SAD, dok mlađi evropski NATO partneri navijaju sa strane.

NATO odgovara na ruski zahtev za „prestanak naoružanja Istočne Evrope“ ujedinjenim i demonstrativnim slanjem trupa u te oblasti. Skoro sva energija NATO je usmerena ka tome.

Za kakav mir su sve strane spremne da vode rat, ili su

spreme da dopuste Ukrajini da ga vodi?

I Rusija i NATO žele ništa manje od mira u Evropi. Obe strane izjednačuju to sa „bezbednosnim poretkom“. Mir može da bude uspostavljen samo ako vojne sile koje obe strane mobilisu budu ravnopravno koordinisane i raspoređene. Šta tačno znači „ravnopravno“ pitanje je različitih stavova na temelju različitih državnih interesa. Postoje značajna mimoilaženja između Rusije i NATO-a u principu, ali takođe i među samim državama članicama NATO.

Veliki broj skorašnjih ratova je na Zapadu legitimizovan borbom za ljudska prava, držeći se linije da neki ljudi zaslužuju podršku i zaštitu od diktatora ili tiranskog režima. Nasuprot tome, Rusija je oduvek smatrala da narodi imaju pravo na samoopredeljenje (Jugoslavija, Sirija). U borbi za legitimitet nad trenutnim bezbednosnim poretkom u Evropi, NATO je, sa druge strane, uvek isticao pravo na samoopredeljenje naroda zahtevajući od Rusije da poštuje odluke onih vlada koje odlučuje da se pridruže NATO-u.

Ljudska prava i pravo naroda na samoopredeljenje nisu prazne floskule, već su istinski principi na kojima se održava međunarodni poredak. Ali međunarodni dogovori se ili poštovani od strane država ili se potpuno zanemaruju. Na kraju, to da li će (i koji) princip biti ispoštovan zavisi od ekonomskih i vojnih snaga država koje su umešane. U svakom slučaju, ti principi su pogodni za prikazivanje rata kao dobrog ili lošeg.

Što se tiče poretka u Evropi, Rusija ne podržava nužno pravo naroda na samoopredeljenje. Na mestima gde je ustanak, kao na Majdanu, skinuo stare vlastodršce, Rusija ne priznaje novu vlast. Dalje, ona ne prihvata da vlast neke države može da radi šta god poželi u domenu politike bezbednosti ukoliko u obzir ne uzima ruske bezbednosne interese. Rusija je već koristila vojna sredstva kako bi omela mirno širenje NATO-a ka istoku u slučaju Ukrajine. U Moldaviji i Gruziji, Rusija ima istoriju podrške oblastima koje se bune protiv prozapadne

državne politike.

Kako bismo raščivijali situaciju, ima smisla da prvo krenemo od Evropske Unije.

EU i mirno širenje prema Istoku

Raspad Sovjetskog Saveza je podrazumevao nastanak velikog broja novih država, kao i oslobađanje bivših država Istočnog bloka od pređašnjih obaveza. U kalkulacijama različitih komunističkih i drugih novih partija, naročito u Rusiji, stara unutardržavna ekonomska pravila socijalističkih država (Savet za međusobnu ekonomsku pomoć, CMEA), smatran je nepotrebnim teretom za nove kapitalističke programe nacionalnog buđenja. U isto vreme, stare ekonomske međuzavisnosti su tretirane onako kako to odgovara kapitalistički orijentisanim državama: one su materijal za izvlačenje prednosti u korist nacionalne ekonomije, pa čak i ako to ide na uštrb drugim državama.

Upravo takvo pretvaranje nekada planske ekonomije u kapitalističku, uništilo je mnoge nacionalne ekonomije. Tek osnovane ili oslobođene od starih obaveza, ove države su postale klijentela MMF-a.

Države EU su u tome videle priliku. Postepeno, ove države u različitim stupnjevima pristupanja Evropskoj Uniji dobile su sledeću ponudu: Hajde radite na tome da postanete članica EU. Da biste to izveli, morate da prihvatite ceo paket postojećih EU pravila. Imaćete prednost zbog toga što će kapital iz EU (ako poželi), moći da dođe kod vas. A cena: morate da prihvatite slobodno tržište EU i standarde proizvodnje, koji nisu kompatibilni sa vašim starim ekonomskim odnosima koje imate s istočnim komšijama. Članovi unutrašnjeg tržišta EU više ne smeju da donose sopstvene, samostalne trgovinske odluke i moraju da poštuju tarife i carinsku politiku koju određuje EU u odnosu na države koje nisu članice EU. Kompromisi ne dolaze u obzir – jednostavno, tako funkcioniše EU.

Ako države pristanu na sve to, pritisak na njihove istočne susede se povećava. Oni gube još jedan deo svoje nacionalne ekonomije čim se neko od zapadnih komšija pridruži EU, a raniji trgovinski dogovori se ponište. To je bila dobra osnova za ponude EU upućene upravo tim komšijama.

Pridruženje EU (ili put ka pridruženju) otprilike je ista stvar kao i učlanjenje u NATO. To je još jedna „prednost“ koju EU može da ponudi kao deo nagodbe.

Slobodno kretanje radne snage, koje ide ruku pod ruku s članstvom u EU, predstavlja priliku za države koje teže da obezbede priliv deviza (pre svega evra i dolara) kroz devizne doznake koje iz inostranstva šalju njihovi državljani koji rade u državama kapitalističkog centra kao imigrantska radna snaga. Za mnoge ljude koji žive od svog rada, sloboda kretanja deluje obećavajuće usled velike nezaposlenosti koja je nastala prilikom transformacije real-socijalističke planske ekonomije u ekonomiju slobodnog tržišta.

U jednom delu populacije (naročito među studentima), slobodno kretanje bez viza unutar Evropske Unije i sprovođenje određenih pravnih standarda po pitanju slobode govora, dovode do stava da put ka Zapadu nema alternativu. Ovo naglašavamo zato što ovaj stav imao važnu ulogu u Ukrajinskoj „Revoluciji dostojanstva“ koja je počela na Majdanu.

Dalje na istoku, EU ima određene probleme u procesu miroljubivog osvajanja Istočne Evrope. U Ukrajini, Belorusiji, Moldaviji i Gruziji postoji značajan uticaj političke elite i samog stanovništva koje nije lako ubediti u prosto učlanjenje u EU. Na Zapadu je to predstavljeno kao „politika klackalice“. Čak i ako vlada, koja je nominalno prozapadna, ima svu moć, ona ne može da donese odluku ili da zauzme afirmativan stav prema EU bez oklevanja, jer bi to zahtevalo raskid ekonomskih odnosa sa Rusijom (kao što je gore objašnjeno, to je posledica insistiranja EU na prihvatanju svih pravila EU, čime se svaki kompromis automatski otpisuje). Države često imaju veliku

korist od relativno jeftinije nafte i gasa koje uvoze iz Rusije.

Međutim, ni Rusija nema put ekonomskog razvitka koji bi mogla da ponudi tim državama, pa se te vlade uvek klackaju između Rusije i EU, zarad sopstvenih interesa.

U ovako izmešanoj situaciji, dešavaju se takozvani „narodni ustanci“, koje Zapad prepoznaje kao opravdane, i infrastruktorno ih podržava, a ukoliko dođe do smene vlasti, odmah je tu i EU podrška u vidu novca i oružja.

Rusija je u takvim slučajevima intervenisala nekoliko puta. Ona je vojno podržala one regione u tim zemljama koji su više okrenuti Rusiji. U slučaju Belorusije, Rusija daje svoju podršku vlastima.

Svako proširenje Evropske Unije predstavljalo je ekonomski udar na interese Rusije. Sve više država izlazi iz ranijih ekonomskih i tržišnih odnosa. To je za Rusiju dovoljan razlog da se usprotivi širenju Evropske Unije ka istoku. Međutim, još važniji razlog za to protivljenje je znak jednakosti između EU i NATO-a.

Pružanjem vojne podrške određenim pobunjenim regionima unutar država, Rusija je dala na znanje:

„Miroljubivo“ osvajanje Istočne Evrope, koje ide kontra interesa Rusije, s jedne strane je bilo utemeljeno u ekonomskoj nadmoći EU i moćnim nacionalnim ekonomijama njenih članica. Države EU su mogle da drugim državama naprave neprilike ili da zajednički daju ekonomske ponude koje države bivšeg Istočnog bloka nisu bi mogle da odbiju. Rusija zauzvrat nije mogla da ponudi ništa osim jeftinog gasa i nafte.

S druge strane, EU i kandidati za EU s istoka Evrope mogli su da priušte da budu drski u odnosu sa Rusijom dok god u igru nije ušlo oružano nadmetanje. Vezivanje čitavih država za EU uz pomoć ekonomskih ponuda i ucena se baziralo na poštovanju

koje Rusija ima prema slobodi svojih suseda da rade šta god hoće.

To je jedina osnova mira i bezbednosnog poretka koji Evropska Unija zahteva unutar Evrope. Samo na taj način EU može da sprovodi svoju „meku moć“ sa dovoljno uticaja.

Rusija

Uz Gruziju, Moldaviju, istočnu Ukrajinu i pripajanje Krima, Rusija je pokazala EU da miroljubivo proširenje unije može da se ostvari samo ako se istočni ponaša tolerantno, jer ga to sprečava da svoju ekonomsku inferiornost nadomešćuje vojnom superiornošću.

Nakon raspada Sovjetskog saveza, Rusija je ovaj razvoj događaja posmatrala melanholično i sa strane, ali sa Putinom na čelu, promenila je strategiju. Rusija ne nudi alternativni ekonomski blok kojim bi države Istočne Evrope ponovo mogla da veže za sebe. Ali Rusija ima keca u rukavu zahvaljujući sovjetskoj prošlosti¹[Suštinska je kontradikcija da ekonomski slaba država, od svih stvari, može da bude druga najsnažnija vojna sila na svetu.] i odatle crpi svoje zahteve: država, kao što je Ukrajina, ne sme da konsoliduje svoju bezbednost na uštrb interesa neke druge države, to jest Rusije.

Ovaj princip je sa stanovišta Rusije ključ mira i bezbednosnog poretka u Evropi, a istovremeno je dijametralno suprotan onome što zastupaju Evropa i NATO. Rusija ima realističnu procenu s kim može da pregovara na tu temu – sa SAD.

SAD

S jedne strane, SAD vodi ekonomsku politiku sličnu onoj EU, samo na globalnom nivou: na osnovu svoje ekonomske moći (posebno jer kontroliše svetsku valutu, američki dolar), ona daje ponude državama širom sveta i upliće ih u okolnosti koje ih teraju na prihvatanje pravila slobodnog tržišta (koje je institucionalizovano u vidu Svetske trgovinske organizacije).

Slobodno tržište, prema doktrini SAD, stvara dobre uslove za rast američkog kapitala u svetu, i time obezbeđuje superiornost SAD u globalnoj tržišnoj utakmici.

U slučaju da neka suverena država odbija dijalog o ekonomskoj eksploataciji svoje teritorije i stanovništva (kao što je tokom Hladnog rata bio slučaj s Istočnim blokom), SAD bi pretile ili započinjale rat, kako bi se iznudila promena stava vlasti. Tako je sledeća jednačina postala doktrina SAD: kako bi se državama širom sveta nametnula pravila koja će omogućiti superiornost američkog kapitala, moramo istovremeno da budemo i vojno najmoćnija sila.²[0 slobodnom tržištu kao sredstvu ekonomski snažnijih država i o potrebi za vojnom zaštitom tih pravila, vidite: [„Šta je imperijalizam?“](#)]

U tom smislu, nakon nestanka bivšeg Istočnog bloka, došlo je do potpune promene stava povodom pokušaja EU da se proširi: oni su dobri jer pomažu dalje slabljenje velikog remetilačkog faktora, svetske vojne sile kao što je Rusija, trenutno jedina zemlja (u Evropi) sa kojom bi rat nesumnjivo podrazumevao i veliku kolateralnu štetu.

Sporedna beleška o različitim pozicijama američkih predsednika

Obama je nazvao Rusiju „regionalnom silom“. Naravno, to nije tačna izjava, ali je izrazila ono što je po njemu trebalo da bude pravi status Rusije, i što je trebalo da se desi zahvaljujući delovanju SAD.

Tramp je imao suprotan stav. Za njega, EU, a naročito Nemačka, predstavlja rivala jer ne reprodukuje ekonomsku superiornost SAD tako lako, i ima mogućnost da je potkopa. Nemačka, tvrdi on, je besramno iskoristila pravila koja su za sebe postavile SAD. Nemačka, takođe, ne želi ni da doprinese ni vojno. Zbog toga je zastupao sledeći stav: neka se Evropa sama bakaće osvajanjem teritorije na istoku. Neće se više američki budžet traćiti na to. On je pre svega neophodan u borbi protiv Kine.

To je danas linija koju su prihvatili američki Republikanci.

Naravno, vojne mogućnosti SAD su se značajno razvile za vreme Trampove administracije, pa tako Bajden vrlo lako može da vrati Rusiju na dnevni red: „NATO ostaje čvrsto vezan za temeljne principe i dogovore na kojima počiva bezbednost Evrope.”³[\[NATO i SAD odgovaraju Rusiji; pristupljeno 13. februara 2022.\]](#)

SAD i EU

Evropskoj Uniji treba NATO zbog obezbeđivanja njene strategije proširenja, a to u suštini znači da joj je potreban SAD. Zbog svoje agende neosporne vojne nadmoći, Sjedinjenim Državama je potrebno proširenje EU kao sredstvo kojim se slabi Rusija. Ova kompatibilnost u interesima rezultuje zajedničkim ciljevima i akcijama EU i SAD.

Međutim, EU je u principu oduvek bila zamišljena kao sredstvo njenih članica (naročito centralnih sila, Nemačke i Francuske) za dugoročnu emancipaciju od SAD. U tom smislu trenutna situacija je nezgodna za Nemačku i Francusku: čim proširenje EU uključuje i vojne sporove s Rusijom, SAD postaje glavni akter. U tim okolnostima SAD određuje pravila igre i diktira ritam; to je bilo primetno kod Trampa, a primetno je i kod Bajdena.

Ispod površine tog udruženog poduhvata – bez kompromisa s Rusijom u pogledu širenja EU na istok, vreba jedna neprijatnost: kontrola nad eskalacijom sukoba s Rusijom uopšte nije u rukama Evrope.

Ova kontradikcija EU projekta odgovorna je i za pomenuta razmimoilaženja u okviru NATO pakta:

- Makron tvrdi da su i bezbednosni interesi Rusije sasvim razumljivi. Istovremeno, Francuska je najveći snabdevač Ukrajine oružjem i nikada joj ne dosadi da naglašava da Evropa (pod vođstvom Francuske) mora da bude vojno

nezavisna u odnosu na SAD.

- Nemačka ne želi da snabdeva Ukrajinu „ofanzivnim oružjem” i radije bi da Severni tok 2 ostane nepogođen ekonomskim sankcijama. EU je centralna baza moći za Nemačku kao globalnu ekonomsku silu. Međutim, Nemačkoj se ne sviđa činjenica da SAD i Francuska na svoju ruku žele da vojnim sredstvima proguraju interese EU, jer Nemačkoj tako izmiču pretenzije na vodeće mesto u EU.
- SAD su prošle godine već upozorile na neminovnost ruske invazije na Ukrajinu, u vreme održavanja ruskih vojnih manevra na granici sa Ukrajinom. Trenutno (u januaru i februaru 2022.) dolazi do neprekidnog niza upozorenja o izbijanju rata. Francuski i nemački političari smatraju to za „preterivanje”, ali se stav o neminovnosti rata postepeno usvaja.
- Svako geopolitičko pitanje superiornosti i podređivanja se dalje grana odatle. Kada se SAD meša više, Poljska i države Baltika vide priliku da Nemačkoj i Francuskoj stave do znanja: vi želite da budete vodeće sile unutar EU, ali mi se u principu ne slažemo s tim.
- Britanija ima dugu istoriju odnosa sa SAD, dužu nego Nemačka ili Francuska. Takva pozicija je oduvek služila kao pokušaj da se hegemonija u Evropi preokrene u korist Britanije. Nakon Bregzita, Britanija sve snažnije prati tu strategiju, i ponaša se kao podstrekivač sukoba sa Rusijom.

I šta sad?

Rusija, Nemačka i SAD su države koje svoju moć crpe iz svojih nacionalnih ekonomija. Kako bi ih unapredili, i pritom iskoristili druge države u tom cilju, one ulaze u međunarodne sporazume na uštrb interesa drugih država. Zbog toga, ovi sporazumi (i savezi koji iz njih proizilaze) moraju da budu vojno osigurani. Ovi sukobi interesa rastu do nivoa trke u naoružanju i oružanog nadmetanja, što zauzvrat implicira da vojne saveze treba obezbediti silom. To je temeljni razlog za eskalaciju ratnih tenzija u Ukrajini. To je proksi konflikt

kroz koji države za sebe traže određena prava i zahtevaju da im njihovi međunarodni rivali priznaju ta prava i da postupaju u skladu sa time. Sukobljene strane se u tom smislu međusobno ne razlikuju, a svrstavanje na bilo čiju stranu ne dolazi u obzir. S druge strane, svašta bi se loše moglo reći o društvima čiji oblici proizvodnje zahtevaju neprestano podređivanje drugih država.

Za nemačku liberalnu publiku, koja je trenutno naročito glasna kada se radi o agitaciji protiv Rusije i stajanje na stranu interesa Nemačke, još jednom bismo naglasili:

Nemačka vlada (bez obzira na vladajuću koaliciju) koja se hvali time što je nemačka ekonomija ponovo najnaprednija ili je na putu da to postane, ima ili teži da bude broj 1. svetu u domenu tehnologije, računa na snabdevanje sirovinama iz čitavog sveta radi razvijanja nove energetske strategije bazirane na istraživanju energije fuzije, i želi da postavi Evro kao globalnu valutu – takva vlast zna da je to jedino ostvarivo na račun Kine, SAD i EU. Univerzalno cenjena, bivša kancelarka Merkel je izjavila:

„Ako evro propadne, propašće i Evropa [...] Tvrđim da to ide nama na štetu, na srednje i na duže staze. Bili bismo oštećeni, u smislu da više ne bismo bili relevantan faktor u svetu [...]. Iako već postajemo sve manjim delom sveta, više nećemo imati ni toliko značaja da možemo sebe da nametnemo tamo gde nam je najvažnije. Zato je ideja o ujedinjenoj Evropi od ključnog značaja.” (govor Merkelove na ceremoniji obeležavanja 70-og rođendana CDU, 29. jun 2015)

Merkelova želi da Nemačka ostane relevantan faktor u svetu, to jest svetska velesila. Za nju, to je jedino moguće uz EU. To je jedini način na koji Nemačka može sebe da nametne. I trenutna nemačka vlada posmatra situaciju na potpuno isti način. Ona zna da Nemačka može da se ostvari unutar EU samo uz pomoć NATO-a. Ovaj nacionalistički poduhvat je, naravno, borba

za „mir i slobodu“, a šta drugo? Globalni poredak za slobodu nemačke države da nameće svoje interese, uključujući tu i slobodu da nemačka ekonomija učini čitav svet svojim tržištem. Taj poduhvat podrazumeva rat na ovaj ili na onaj način.

Grupa protiv kapitala i nacije (Gruppen Gegen Kapital Und Nation)

Izvor: antinational.org